

KAKO JE MATIJČEK TEPEŽKAL.

No, Matijček, jutri pojdeš pa Mihatovega strica tepežkat,“ so dejali Lipovčanova mati svojemu sinku na dan svetega Janeza. „Prosi starega očeta, da ti urežejo na vrtu lepo šibo, pa kako tepežno pesem se nauči!“

Vesel je bil Matijček teh materinih besed in brž je prosil starega očeta, da mu urežejo lepo šibo.

Stari oče so imeli radi Matijčka in so mu izpolnili vsako pametno prošnjo, če so jo le mogli. „He, he,“ so se nasmejali, „no, če ne boš mene nič tepežkal, Matijček, pa ti urežem šibo.“

„Tudi vas bom; pa vseeno mi jo urežite,“ je prosil Matijček.

„Vseeno? No, pa ti jo bom,“ so rekli dedek in so odšli na vrt, čeprav je bilo snega do kolena; urezali so lepo šibo iz leskovega grma, da je Matijček veselo zavriskal, ko so jo prinesli v hišo.

„Bog povrni, dedek! Kako vas imam rad!“ je dejal Matijček, pa objel in poljubil starega očeta. Oni pa so se zadovoljno smejali, ker so ustregli svojemu ljubljenu.

Nato je vzel Matijček s police „Vrtec“ in se je naučil tepežno pesem Mokriškega:

„Naj bo teta, naj bo striček,
naj bo botra, vsak kristjan
mora danes se rešiti
nam na naš tepežni dan.

Prej ga mi ne izpustimo,
da poda nam kakšen dar:
naj so lešniki, orehi,
naj potvica, naj denar.

Kogar pa vznemirja burja,
naj ostane za pečjo,
gladen zre naj skozi okno,
prida tak nikdar ne bo.“

Preden je šel Matijček spat, je še enkrat ponovil svojo „tepežnico“, se zavil v mehko posteljico, zmolil še očenaš v čast angelčku-varihi, nato pa zaspal in sanjal sladke sanje, kakor jih more sanjati le brezskrbna, nedolžna duša ...

* * *

Drugo jutro, na tepežni dan, je takoj po zajtrku natepežkal očeta, mater in starega očeta.

Oče so segli v žep in mu dali lepo dvajsetico; mati so prinesli v predpasniku iz kašče žarno rdečih jabolk; stari oče pa so odprli svojo skrinjo — Matijček je pričakoval, kaj bo. Vedel je, da mu bodo dali dedek nekaj posebnega — in privlekli so iz nje lepo porcelanasto racko. Na hrbtu je imela podolgovato poko, kamor se spravlja denar.

„Na, Matijček, jaz ti dam pa ‚šparovček‘. Kadar bo poln, mi ga boš dal pa nazaj,“ so se nasmejali stari oče.

„Jaa,“ je namežikal Matijček. Poznal je starega očeta, da se radi šalijo in ga radi podražijo.

Brž je vrgel Matijček svetlo dvajsetico v lepo racko in jo postavil na okno. Nato je vzel iz šolske torbe Berilo in drobno Računico in druge šolske potrebščine — naš Matijček je hodil že v drugi razred — pa si je pripel prazno torbo čez ramo in vzel iz kota lepo, dolgo leskovko. „Mati, jaz grem tepežkat k stricu.“

„No, le pojdi! Pa počasi hodi, da ne padeš! Včeraj popoldne se je otajalo, pa je ponoči pomrznilo, da je taka cesta kot zrcalo. — Ali znaš pesmico?“ so mu še dejali mati. In Matijček je prikimal.

Potegnil si je kučmo čez ušesa, stisnil palico pod pazduho, roke pa v gorke hlačne žepe. Skrb — kakor še nikdar — mu je težila mlado srce: „Kaj, če ne bo znal pesmice?“ Pa jo je spet dvakrat polglasno ponovil, in že je bil pri stričevi hiši.

Zleknil je zopet kučmo nazaj in malo boječe odprl vrata. „Kaj če ne bo šlo?“

Toda šlo je dobro. Izpočetka se mu je malo tresel glas, toda vedno krepkeje, vedno močnejše je deklamiral tepežno pesmico. Posebno zadnjo kitico — češ, jaz se nisem ustrašil slabega vremena, nisem ostal za pečjo, ampak sem se napotil na pot, ki je za takega moža kot jaz — veliko delo.

Striček so se smehljali v svoje že osivele brke in pohvalili Matijčka: „Ti presneti Matijček ti, kako se je lepo naučil!“

Matijček je bil vesel pohvale, da bi bil zavrnil, a je malo povedil glavico kot v sramu.

Stric pa so že rožljali s ključi v hram in prinesli v skledi orehov, hrušk in jabolk, da je bila polna torba. Lepo se je zahvalil Matijček in hotel oditi.

„No, Matijček, čakaj malo, no!“ In stric so vzeli mošnjiček iz žepa in stisnili Matijčku dve beli, svetli dvajsetici.

„Bog povrni, stric.“ In odšel je Matijček vesel; saj ni bil še nikdar tako bogat kot ta dan. Kdo bi mu zameril, če je pozabil na materin opomin in je tekel proti domu. Pa joj nesreče! Izpodrsne mu na gladki, zmrzli cesti, in že je ležal na tleh, kakor je bil dolg in širok.

Zajokal je Matijček in se počasi pobral. Pogledal je v roko in belih dvajsetic ni bilo več! Pozabil jih je djati v žep in jih je tiščal kar v roki. Ko je pa padel, se je udaril v roko in jih je izpustil.

Kje sta beli dvajsetici?

Iskal ju je Matijček, a ni ju mogel najti. Začelo ga je zebsti, obrisal si je roke in se napotil proti domu.

„No, kako si opravil? — Kaj pa se držiš tako kislo, Matijček?“ ga vprašajo mati, ko stopi v vežo.

„Zebe me,“ odgovori Matijček polglasno. Bal se je povedati, da je padel in izgubil dvajsetici, da ga ne bi mati kregali in bili hudi, ker jih ni ubogal in šel počasi.

Šel je v hišo, odprtil si polno torbo, se malo ogrel, nato pa sedel sredi hiše na tla in začel tretji lepe, debele orehe. Včasih, zdajpazdaj se mu je oglasila vest, da ni povedal materi resnice; oglasila se je vest in mu vznemirjala nedolžno dušo...

* * *

Na Silvestrov večer pa so prišli stric k Lipovčanovim malo povasovat.

Nabasali so si vivček, vzeli iz zapečka žveplenko in prižgali, da jih je objel siv oblaček tobakovega dima.

„No, Matijček, ali si si kaj kupil za tisti dve šestici, ki sem ti ju dal za tepežnike,“ so vprašali.

Matijček je zardel prav do ušes in pogledal v tla.

„Ti otrok, ti tak! Zakaj pa nisi nič povedal? Ali ne veš, da se ne sme kar tako obdržati denarja in da se mora vse povedati staršem? Zakaj nisi povedal?“ so se razjezili mati nad Matijčkom.

„Bal sem se,“ je dejal Matijček in z jokavim glasom povedal vso žalostno historijo svojega tepežkanja.

„No, ali bi ne bil mogel tega povedati precej. Zdaj imaš dva greha, ker me nisi ubogal in si tekel domov grede, in ker nisi povedal resnice. Zato si se tako kislo držal, ko si prišel domov. Zdaj šele vem. Nikdar več ne smeš storiti tako! Saj vidiš, da se vse izve,“ so ga karali mati.

Stric pa so se smehljali. Potegnili so mošnjiček in mu dali drugi dve — še bolj svetli — dvajsetici: „No, le vedno ubogaj mater, Matijček! In vedno govori resnico, čeprav je včasih težko.“

Vesel je vrgel Matijček svetli dvajsetici v „racko“, in je bil vesel, da se je vse izvedelo. Kolikrat je mislil že sam povedati materi, pa mu je bilo tako težko! Zdaj pa so vse povedali stric, in on ima čisto vest, in to je še najboljša.

Bogumil Gorenjko.

ŠKRJANČEV PEPČEK.

O, Škrjančev Pepček, to vam je razposajenček! Tak je kot živo srebro. Povsod ga je dosti. Zdaj je v napotje v kuhinji mamici in dekli; zdaj zopet ateju v sobi, ko piše, počiva ali čita.

Zadnjič je zadremal atej v sobi na divanu. Mama je prepovedala Pepčku v sobo, a ta se je hitro zmužnil vanjo, potegnil ateja za dolgo črno brado in mu dejal na uho: „Slišiš, še solnce sije, ti pa že spiš. Saj še putka ni šla spat.“

Seveda malo nejevoljen je bil atej — a kaj je hotel? Zaspal ga je popustil, vstal je, pokril se z žametovo čepico, in šla sta s Pepčkom na vrt, kjer ga je radovedni sinko izpraševal o tem in onem! Od-